

Forfatter: Mynster, Jakob Peter

Titel: BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1820-08-26)

Citation: Mynster, Jakob Peter: "BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1820-08-26)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 144. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L001991707000082.pdf> (tilgået 15. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Samme.

Kjøbenhavn, 26de August 1820.

At Deres saasærdeles kierkomne og interessante Brev, skiøndt det er skrevet i Februar, endnu i August er ubesvaret, dette, kiere, gode Ven, behøver vel en Undskyldning. Men hvo der, som jeg, kun har liden Tiid til egen Disposition, og dog ikke gierne vil ganske tilsidesætte videnskabelige Arbeider, indvikles i sine Fritimer lettelig saaledes i disse, at han forsømmer det Øvrige. Ogsaa vidste jeg længe ikke, hvor De var i Verden, og ventede paa at høre eller læse Noget om Deres Tilbagekomst til Rom, hvilket, som De veed, ikke skeede. Nu, efterat Deres Brev til Biskop Münster er ankommet, og jeg derefter kan formode, at De vel nu vil være indtruffen i Rom, saa vil jeg lægge mig selv under Qvarantaine (en Stilling, som jeg anseer for særdeles heldig til at faae sin Correspondence- Gield afgjort), og, saa vidt det staaer til mig, afbryde Communicationen med den øvrige Verden, indtil jeg faaer meddeelt Dem Et og Andet om offentlige og privates. 145Anliggender — thi dersom jeg skulde skrive endog blot om det Meste, der ligger mig paa Hierte, eller som jeg kunde have Lyst til at fortælle Dem, vilde Qvarantainen blive meget længere, end jeg tør eller kan giøre den.

Jeg haaber, kiere Ven, at De i et lykkeligt Øieblik har forladt Sicilien, og ikke har været Vidne til de der i den seneste Tiid forefaldne Optrin, hvilke den „østerrigske lagttager“ vel fortæller for meget con amore til at man skulde troe den i hver af de uhyre Skræksomheder, den beretter, men som dog sikkerligen have været kun. altfor skrækkelige. Og dette er Ulykken ved de mange Bevægelser, der allerede have fundet Sted og fremdeles true i den største Deel af Europa, at det er langt lettere at flippe Furierne løs, end igien at tvinge dem, naar de ere løsladte. De mange Fataliteter, et Brev i vore Dage er underkastet, tillade neppe nogen ganske fri skriftlig Meddelelse om deslige Anliggender. Jeg for min Deel veed vel, hvor nødvendigt det er, at de Herrer, som, efter Napoleons Fald, meente, at man nu til Dommedag kunde leve i Ro og Mag, og at man, efter at have forberedet sig til de vigtigste Embeder ved sandselige Nydelser og i de sine (eller, efter den nu herskende Mode, endog i de liderligste) Selskabers tomme. Aand og Hierte fortærende Usselheder, kunde lade Forretningerne bestaae i vilkaarlige Befalinger — at disse alvorligen vækkes, eller, hvis dette er forgieves, henvises, hvor de henhøre. Jeg er ikke af dem, der ansee Ro for det Ypperste, og derfor vilde opoffre ethvert andet Formaal; og for min egen Deel føler jeg ret vel Mod til at forsøge at styre i det mindste min egen Seilads ogsaa under offentlige Storme. Men jeg er derhos overbeviist om, at der hertil udfordres Mod, og ikke alene for at møde øieblikkelige Farer, men ogsaa for at skikke sig i, hvad vi saa længe vare uvante til, Partiernes Eensidighed og indbyrdes Rivning, den Bagvaskelse og det Æreskænderie, som altid ledsager den friere Forfatning, men især i disse Tider, da de Fleste ikke synes at kiende den Følelse, man kalder Ærbødighed; for at skikkes. 146sig i alt det smaalige Væsen, som derved faaer Leilighed til at yttre sig, de bornerede Regierings-Maximer, som nu høres i vore Klubber, men som vilde blive modbydeligere, naar de hørtes i Forsamlinger, der bare en mere ophøiet Charakter, og som snart ikke vilde blive blotte Ytringer, men upaatvivleligen ofte gaae over i Regierings-Beslutninger; naar til Exempel Stænderne i et Land ingen anden Regel erkjendte, end den at spare, naar de regnede Kunster og Videnskaber blandt Luxus-Artikler, naar Universiteter bleve dem mindre vigtige end Skolelærer- og Agerdyrknings-Seminarier, lærde Skoler end Almueskoler; eller naar man indførte Handelsspærninger, Forbud mod fremmede Varer, og andet Sligt, hvorved saa Mange troe paa eengang at kunne ende alle offentlige Calamiteter. — Men nok herom.

I vort Fædreland har siden Bevægelserne forrige Vinter Alt været udvortes roligt. Tilstanden er for utallige Enkelte og for Regieringen høist besværlig, imidlertid synes Landets Forfatning dog ikke trøstesløs. Hvor man kommer i Landet, finder man Agrene endnu ligesaa vel dyrkede, Creaturer og Bygninger i ligesaa god Stand, som tilforn, og den daglige Levemaade ofte kun alt for god. Kjøbenhavn forøger snarere sin Folkemængde, end formindsker den, dens Huse forfalde ikke, og om end færre Familier leve paa en stor Fod, saa bliver man dog i Klædedragt, i Selskaber, ved offentlige Forlystelser ingen Mangel vaer. Men hvad Sieyes sagde ved Begyndelsen af den franske Revolution: *il faut que les propriétés changent*, det opfyldes paa en meget foruroligende Maade her; thi en meget stor Deel af de faste Eiendomme have skiftet eller ville snart skifte Eiere, og sælges til saa uforholdsmæssig lave Priser, at ikke blot Besidderne, men ogsaa mangfoldige Prioritetshavere Intet beholde tilbage. Ved den pludselige Synken af Kornpriserne, og ved de høie Summer, hvortil Godserne vare kiøbt, saa og ved den i bedre Tider indførte Levemaade, som man ikke vil forlade, og ved den i frygtelig Grad tiltagne Uredelighed, bliver det mere og mere Skik, s. 147hverken at betale Renter eller Afgivter. Derfor ere Executioner Dagens Orden, og Regieringen er i Forlegenhed for de Midler, den skal anvende. Man taler om Sequestrationer, som mange Steder ville være nødvendige, om en Reduction i Militair-Etaten, og om en Formueskat, hvorom jeg imidlertid intet Bestemt veed.

Coursens slette Tilstand, som virkelig for en stor Deel var foranlediget ved den urimelige, men haardnakkede Mening, at vore Penge maatte blive til Intet, og ved Manges Anstrengelse for at bringe dem altid dybere ned, gjorde det nødvendigt at tænke paa Forholdsregler derimod, og man valgte det Dem formodentlig ogsaa bekjendte Banklaan, hvorved man paa eengang inddrog en Masse Sedler, som ellers først i en Række af Aar kunde have været inddraget. Jeg er ikke istand til at sige, hvorvidt man ved denne Operation har gjort ganske rigtige Beregninger; men dersom man har gjort det, troer jeg, at ligesom det var nødvendigt at foretage Noget til Coursens Forbedring, saaledes var dette maaskee det Hensigtsmæssigste, man kunde giøre, om det end — som alle faadanne Operationer — maatte for Øieblikket være ledsaget af endeel Uleiligheder. Blandt disse var, at Mange, som tilforn havde havt deres Penge staaende hos Kjøbmænd, nu droge dem tilbage for at indsætte dem i Banken. Dette bragte nogle Kjøbmænd i Forlegenhed, og kan vel

have foranlediget de to store Handelshuses hurtigere Fald. Men naar man betænker, at det Rybergske Huses Creditorer kun kunne vente omtrent 10 pCt., saa seer man vel, paa hvor svage Fødder Huset stod, at dets Fald var uundgaaeligt, og at det vel neppe var til Skade, at det nu faldt, inden det ved sin Credit endnu havde faaet flere Summer betroet, som vel kunde have hiulpet til lidt længere at soutenere den udvortes Glands, men ikke have ophiulpet Handelshuset, hvis Fald stedse maatte blive sværere, jo længere det blev forhalet. — Det Meyer- og Trierske Huses Fallit har skadet Danmarks Credit langt mere. Umiddelbart taber den Kjøbenhavnske Handelsstand dog mindst ved denne Fallit, Hamburgernes. 148derimod især betydeligt, saavel som her adskillige Jkke-Handlende.

Den i private Forhold overhaandtagende Uredelighed ytrer sig naturligviis ogsaa i Embedsmændenes Forhold, af hvilke en stor Deel ere under Action, eller allerede afskedigede. Det meest Paafaldende var vistnok Conferenceraad B.s Forhold. Det er et mærkeligt Phænomen, hvorledes denne Mand igiennem saa mange Aar og i saa mange Embedsforbindelser har kunnet vedligeholde det meest ubesmittede Rygte for Retskaffenhed, har syntes at leve kun for sit Embede, og ikke blot i Tarvelighed, men næsten i Fattigdom, og dog gjort sig skyldig i saadanne Uværdigheder. Han vedligeholder nu den koldeste Rolighed, synes ubekymret om sin egen Ære som om sin Families Sorg, og hans Erklæringer i Sagen ere som Opsatser af en meget duelig Embedsmand, der behandler en Sag, som kun collegialiter vedkommer ham. —